

ROK 2024 – ROKIEM MARKA HŁASKI

Marek Hłasko - biografia

Polski pisarz i scenarzysta. Urodzony 14 stycznia **1934 roku** w Warszawie jako syn Macieja i Marii Hłasków. Rodzice Hłasko rozwodzą się w 1937 roku, ojciec umiera dwa lata później. Po upadku powstania warszawskiego Maria Hłasko wraz z synem przenosi się do Częstochowy, a następnie do Białegostoku i Wrocławia. W 1948 roku Hłasko rozpoczyna naukę w Liceum Administracyjno-Handlowym we Wrocławiu, rok później przenosi się Liceum Techniczno-Teatralnego w Warszawie, z którego zostaje wyrzucony.

W latach 1950-51 Hłasko pracuje jako kierowca w Bazie Transportowej w Bystrzycy Kłodzkiej. Po 1951 roku powraca wraz z rodziną (matka i ojczym) do Warszawy. W tym samym roku podejmuje pierwsze próby literackie (opowiadanie „Baza Sokołowska”), nawiązuje też kontakty ze Związkiem Literatów Polskich, dzięki któremu otrzymuje stypendium.

W 1954 roku na łamach „Sztandaru Młodych” ukazuje się debiutancki utwór młodego pisarza pt.: „Baza Sokołowska”. Kolejne opowiadania – „Złota jesień”, „Szkoła”, „Noc nad piękną rzeką” – przynoszą Hłasce uznanie środowiska literackiego, a sam pisarz staje się znaną i popularną postacią.

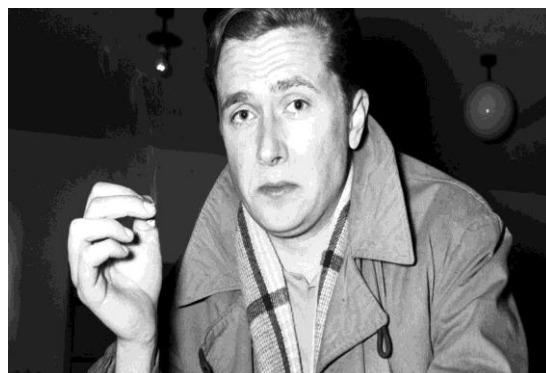
W 1958 roku Hłasko wyjeżdża do Paryża, a następnie do Niemiec i Włoch. W międzyczasie w paryskiej „Kulturze” ukazują się „Cmentarze” (tekst zostaje przemycony do Francji przez Agnieszkę Osiecką). Antykomunistyczna wymowa utworu i ataki polskiej prasy na Hłaskę zmuszają pisarza do pozostania na emigracji.

W 1959 roku Hłasko przebywa w Izraelu, a od roku 1960 mieszka w Niemczech wraz z żoną, Sonją Zieman. W 1966 roku pisarz wyjeżdża do Stanów Zjednoczonych, gdzie m.in. podejmuje się pisania scenariuszy filmowych. Trzy lata później – po nieudanych próbach zrobienia kariery w przemyśle filmowym – Hłasko powraca do Niemiec.

Pisarz umiera 14 stycznia **1969 roku** w Wiesbaden. Okoliczności śmierci pisarza nie są do końca znane. Prochy Marka Hłaski sprowadzono do Polski w 1975 roku i pochowano na Cmentarzu Powązkowskim.

Marek Hłasko - twórczość

Marek Hłasko jest autorem licznych opowiadań, powieści, esejów i wspomnień („Piękni dwudziestolenni”). Pierwszy sukces literacki odniósł w 1954 roku, publikując nowelę pt.: „Baza Sokołowska”. Od tamtej pory kierowca samochodowy poświęcił się twórczości

literackiej. Hłasko w życiu prywatnym upodabniał się do swoich bohaterów, **twardych outsiderów rozczarowanych rzeczywistością powojennej Polski**. Jego postać i twórczość przyczyniły się do powstania pokoleniowej legendy „pięknych dwudziestoltnich”.

W wydanym w 1956 roku zbiorze „Pierwszy krok w chmurach” pisarz **obalał konwencje socrealistycznej literatury**. Demitologizował postać robotnika, ukazywał bohaterów niegodzących się na otaczającą ich rzeczywistość, burzył mit wolności. Swoje pokolenie obrazował jako rozczarowane i sfrustrowane, zmuszone do rezygnacji z młodzieńczych ideałów. **Wszystko to godziło w propagandę sukcesu i wielkości klasy robotniczej**.

Bohaterowie Marka Hłaski to zazwyczaj ludzie młodzi i wrażliwi, niepasujący do otaczającego ich szarego i brutalnego świata. Badacze zwracają uwagę na romantyczne inspiracje w kreowaniu męskich bohaterów, którzy są zazwyczaj outsiderami, samotnikami, nierozumianymi przez świat, zbuntowanymi marzycielami. Rzeczywistość na ogół niszczy jednak ich wrażliwość, każe wątpić w dobro, miłość i ideały. Uczy ich cynizmu i obojętności. W efekcie – stają się jeszcze bardziej zamknięci w sobie, tłumią swoje prawdziwe uczucia, wkładając maskę człowieka twardego i nieczułego. Z kolei **kobiety** są na ogół ukazywane w negatywnym świetle. Młode i piękne budzą zachwyt, ale też zawiść. Kochające są słabe, uginają się pod ciężarem swojego poświęcenia. Dojrzałe natomiast – wyrachowane, nieczułe, egoistyczne, pozbawione godności i szacunku otoczenia.

Hłasko jawi się jako pesymista, jego bohaterowie ponoszą klęskę w życiu uczuciowym, w walce o ideały, w zmaganiu z własną niemocą. Szarość, beznadziejność, okrucieństwo zwyciężają.

Wybrane utwory Marka Hłaski

Powieści: „Ósmy dzień tygodnia”, „Następny do raj”, „Nawrócony w Jaffie”, „Sowa, córka piekarza”, „Sonata marymoncka”, „Palcie ryż każdego dnia”

Opowiadania: „Pierwszy krok w chmurach”, „Pętla”, „Śliczna dziewczyna”, „Lombard złudzeń”, „Najświętsze słowa naszego życia”

Wspomnienia: „Piękni dwudziestoltni”

